

Raadsvoorstel

Opsteller

Leeuwen, Eke van

Vergadering van

3 juni 2025

Kenmerk

Z/24/076182 / D/24/164097

Portefeuillehouder

Roy Luca

Portefeuille

Openbare Ruimte/IBOR

Onderwerp

Beleidsplan Openbare Verlichting "Woerden Gericht Verlicht"

Samenvatting

Wij stellen de raad voor om het beleidsplan openbare verlichting 'Woerden Gericht Verlicht' vast te stellen. Dit plan is tot stand gekomen in samenwerking met maatschappelijke partners, professionals en inwoners. Het beleidsplan past binnen de vastgestelde kaders van de Omgevingsvisie. De gemeente heeft in de Omgevingsvisie de ambitie uitgesproken om een duurzame, veilige, gezonde, mooie en natuur-inclusieve gemeente te zijn. Dit beleidsplan draagt bij aan deze doelen en beschrijft hoe we in de openbare ruimte omgaan met openbare verlichting.

Gevraagd besluit

Het beleidsplan openbare verlichting 'Woerden Gericht Verlicht' vast te stellen.

Inleiding

In het beleidsplan openbare verlichting 'Woerden Gericht Verlicht' bieden we de visie dat er in de gemeente Woerden een gezonde balans tussen kunstlicht en donkerte bestaat. Deze balans wordt op landelijk niveau door steeds meer gemeenten bereikt. Kunstlicht levert een bijdrage aan de leefbaarheid, sociale veiligheid en verkeersveiligheid en kan met de openbare verlichting worden verbeterd. Het is wel van belang om oog te hebben voor het verstorende effect dat kunstlicht veroorzaakt voor de mens en natuur. Daarom is het belangrijk om lichthinder- en vervuiling te verminderen, te werken met alternatieven voor verlichting en het areaal openbare verlichting verder te verduurzamen om zo kosten en energie te besparen. Door het hanteren van het principe 'niet verlichten, tenzij' krijgt verlichting ook daadwerkelijk een meerwaarde op de plekken waar gekozen is om te verlichten, afgestemd op functie van het gebied en de (verkeersveiligheid). In het beleidsplan wordt ingegaan op hoe de bovengenoemde thema's voor Woerden van toepassing zijn.

Participatieproces

Voor dit beleidsplan is er geparticipeerd door middel van een (online) enquête via participatieplatform DenkMeeWoerden en is op de weekmarkt in Woerden het gesprek aangegaan met inwoners. Ook zijn er meerdere wijkplatformavonden bijgewoond waarbij het beleidsplan openbare verlichting één van de agendapunten van de avond was. Inwoners hebben zich kunnen vinden in de uitgangspunten die zijn opgesteld. Voor het opstellen van dit stuk zijn er tevens adviseurs van andere gemeenten geraadpleegd voor kennis.

Wat willen we bereiken

Gemeente Woerden heeft de ambitie in de Omgevingsvisie uitgesproken om een duurzame, veilige, gezonde, mooie en natuur-inclusieve gemeente te zijn. Dit beleidsplan openbare verlichting draagt bij aan deze doelen door de eigen beleidsdoelen die hierin zijn geformuleerd:

1. We waarborgen de (verkeers)veiligheid in de openbare ruimte en verbeteren die waar dat nodig is.
2. We vertalen het principe 'niet verlichten tenzij' naar een duidelijk toetsingskader om verlichting in de openbare terug te brengen en lichtvervuiling terug te dringen.
3. We verbeteren de leefbaarheid van de openbare ruimte voor mensen, planten en dieren en verminderen de verstoring die optreedt door openbare verlichting.
4. We vergroten de duurzaamheid van de openbare verlichting en besparen energie en kosten.
5. We verlichten de openbare ruimte op basis van de functie van een gebied en werken hierin eenduidig, herkenbaar en uniform.
6. We maken inwoners en stakeholders bewust van de voordelen van het verminderen van verlichting.

Wat gaan we daarvoor doen

Het borgen van de vastgestelde principes in interne processen gericht op het inrichten en beheren van de openbare verlichting. We zorgen voor bewustwording van de gemeentelijke visie op openbare verlichting bij externe stakeholders en inwoners.

Argumenten

Met het vaststellen van dit beleidsplan geven we vorm aan de behoefte aan visie bij de inrichting en beheer van de openbare verlichting op een veilige, duurzame, economische, leefbare en natuur-inclusieve manier.

1. Het ontbreekt momenteel aan een visie voor openbare verlichting in de gemeente. Er is grote behoefte aan deze visie om richting te geven aan keuzes die bij de inrichting van de openbare ruimte moeten worden gemaakt.

2. Met dit plan kunnen de beheerders van de openbare verlichting de beheerkeuzes die noodzakelijk zijn beter verantwoorden naar de organisatie, stakeholders en inwoners.

3. Met dit plan spelen we in op noodzakelijke bezuinigingen en zorgen we voor minder kosten, minder CO2 uitstoot, meer energiebesparing en meer leefbaarheid/biodiversiteit (door tegengaan van lichtvervuiling).

Kanttaken, risico's en alternatieven

Vaststellen van dit beleidsplan heeft enkel betrekking op het vaststellen van principes van inrichting en beheer, niet op de snelheid waarmee deze principes worden bereikt in de tijd.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

De kosten om uitvoering te geven aan de doelen die in het beleid genoemd staan worden gedekt door hiervoor binnen projecten, reconstructies en beheer van de openbare ruimte middelen ter beschikking te stellen. Omdat er geen extra investeringen nodig zijn heeft dit geen gevolgen voor de vermogenspositie van de gemeente. Dit is afgestemd met de businesscontroller.

De LED-vervangingen worden bekostigd uit beheer middelen (dit is afgestemd bij Beheer) en de Grex (bij ontwikkelingsprojecten). Er worden in dit stuk dus geen voorstellen gedaan die investeringen vragen.

Communicatie

Interne (medewerkers openbare ruimte) en externe (woningbouwcorporaties, winkeliers etc.) stakeholders en inwoners worden op de hoogte gebracht van het vastgestelde beleidsplan en de inhoud via de gebruikelijke kanalen. Interne

implementatie word begeleid door een uitvoeringsplan (vaststelling hiervan door het college) en door vastlegging van de principes in het Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR), door iedereen te raadplegen.

Vervolgproces

Na vaststelling zijn de principes in het beleid direct van kracht en stelt het college aansluitend een uitvoeringsplan vast. Aan de hand van de opgestelde kritische prestatie indicatoren (KPI's) wordt de voortgang van het behalen van de ambities gemeten.

Bevoegdheid raad

De gemeenteraad heeft de bevoegdheid het beleid vast te stellen op basis van artikel 147 tweede lid jo. artikel 108 eerste lid uit de Gemeentewet.

Bijlagen

D24164077 Beleidsplan Openbare Verlichting "Woerden Gericht Verlicht"

D24164181 164181_1.DOC Raadbesluit